

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

7 januari 2003

WETSONTWERP

**tot invoeging van een artikel 328bis
in het Strafwetboek**

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN DE HEER **BOURGEOIS**

Art. 3 (*nieuw*)

Een artikel 3 invoegen, luidend als volgt :

«Art. 3. — Artikel 331bis van het Strafwetboek, ingevoegd bij de wet van 17 april 1986, wordt aangevuld als volgt :

«3° hij die dreigt biologische of chemische wapens of producten te zullen gebruiken voor een aanslag op personen, op eigendommen, op rechtspersonen, op internationale organisaties of op de Staat.».

VERANTWOORDING

In de nasleep van de terroristische aanslagen van 11 september 2001 in de Verenigde Staten, duikt zowel in de Verenigde Staten als in Europa onrust op over bacteriologisch of chemisch terrorisme.

Voorgaand document :

Doc 50 **2053/ (2001/2002)** :
001 : Wetsontwerp.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

7 janvier 2003

PROJET DE LOI

**insérant un article 328bis
dans le Code pénal**

AMENDEMENTS

N° 1 DE M. **BOURGEOIS**

Art. 3 (*nouveau*)

Insérer un article 3, rédigé comme suit :

«Art. 3. — L'article 311bis du Code pénal, inséré par la loi du 17 avril 1986, est complété suit :

«3° celui qui menace d'utiliser des armes ou produits biologiques ou chimiques pour commettre un attentat contre des personnes, des propriétés, des personnes morales, une organisation internationale ou un État.».

JUSTIFICATION

Dans la foulée des attentats terroristes du 11 septembre 2001 se développe, tant aux États-Unis qu'en Europe, la crainte d'actes de terrorisme bactériologique ou chimique.

Document précédent :

Doc 50 **2053/ (2001/2002)** :
001 : Projet de loi.

In de Verenigde Staten werden nu reeds een aantal gevallen met antrax-besmetting vastgesteld.

In Europa is het gelukkig vooralsnog niet zover gekomen. Wel doken hier en daar reeds verdachte brieven met wit poeder op. In het weekend van 13 en 14 oktober 2001 werden de hulpdiensten na het aantreffen van verdacht wit poeder, in België verscheidene keren gealarmeerd. Na onderzoek bleek het telkens om vals alarm te gaan. Er zijn dus een aantal flauwe grapmakers aan het werk. Niettemin blijft de bedreiging reëel.

Dergelijke cynische «grappen» zijn helemaal niet grappig. De Westerse samenleving weet zich sinds 11 september minder veilig. In die omstandigheden moet streng opgetreden worden tegen dergelijke acties. De maatschappelijke kostprijs is immers enorm. Dergelijke bedreigingen zaaien grote paniek en veroorzaken een ware angstpsychose. Ze leiden tot ontruiming van hele gebouwen en veroorzaken enorme kosten voor dure labonderzoeken, grootschalige gezondheidstests, gerechtelijke acties, controle door de postdiensten, inzet van hulpdiensten enz.. Het is noch minder noch meer dan een poging om het land te destabiliseren, de veiligheidsdiensten kunnen immers geen enkele dreiging negeren.

In de huidige stand van de wetgeving wordt dit soort bedreiging met een aanslag op personen en eigendommen gestraft met een gevangenisstraf van 8 dagen tot drie maanden en met een geldboete van 26 frank tot 100 frank. De reële gevaren van het biologisch en chemisch terrorisme in acht genomen is dit belachelijk laag (art. 329 S.W.).

Artikel 331*bis* van het Strafwetboek straft bedreiging met kernmateriaal met opsluiting.

Bedreiging met biologische en chemische aanslagen moet op dezelfde wijze vervolgd en bestraft worden. De biologische en chemische dreiging is trouwens veel reëler dan de bedreiging met kernmateriaal.

Er wordt voorgesteld om de bedreiging met biologisch of chemisch terrorisme te bestraffen met opsluiting en in te voegen in het artikel 331*bis* van het Strafwetboek.

Hierdoor wordt aan cynische grapmakers de lust ontnomen om door te gaan met hun acties.

Nr. 2 VAN DE HEER BOURGEOIS

Art. 2

In het ontworpen artikel 328*bis*, de woorden «waarop een criminele straf is gesteld» weglaten.

VERANTWOORDING

Waarom moet de aanslag strafbaar zijn met een criminele straf?

Als men iemand bedreigt door hem iets toe te sturen dat hem ernstig kan schaden, dan zou deze dader niet onder de nieuwe

Aux États-Unis, une série de cas de contamination par le bacille de l'antrax ont d'ailleurs déjà été recensés.

Heureusement, en Europe, on n'en est pas encore là, même si l'on a déjà découvert, ça et là, des lettres suspectes contenant de la poudre blanche. Au cours du week-end des 13 et 14 octobre, les services de secours belges ont dû intervenir à plusieurs reprises après la découverte de poudre blanche suspecte. Il s'est avéré, après analyse, qu'il s'agissait chaque fois d'une fausse alerte¹. Il semble donc que ce soit l'œuvre de quelques mauvais plaisants, mais la menace reste bien réelle.

De telles «farces» aussi cyniques ne sont vraiment pas drôles. Depuis le 11 septembre, la société occidentale se sait moins en sécurité. Dans ces conditions, il convient de réprimer sévèrement de tels actes. Leur coût social est en effet très élevé. De telles menaces sèment la panique et provoquent une véritable psychose. Elles provoquent l'évacuation de bâtiments entiers et occasionnent des coûts très élevés : analyses coûteuses en laboratoire, tests de dépistage à grande échelle, actions judiciaires, contrôles des services postaux, intervention des services de secours, etc. Il s'agit ni plus ni moins d'une tentative de déstabilisation du pays, les services de sécurité ne pouvant en effet prendre aucune menace à la légère.

Dans l'état actuel de la législation, ce type de menace d'un attentat contre des personnes ou des propriétés est puni d'un emprisonnement de huit jours à trois mois et d'une amende de vingt-six francs à cent francs. Si l'on considère les dangers réels liés au terrorisme biologique et chimique, ces peines sont ridiculement légères (art. 329 du Code pénal).

L'article 331*bis* du Code pénal prévoit la réclusion pour les menaces d'attentat au moyen de matières nucléaires.

La menace d'attentat biologique ou chimique doit être poursuivie et punie de la même manière. La menace biologique et chimique est du reste plus réelle que menace d'attentat nucléaire.

Nous proposons de punir la menace d'attentat biologique ou chimique d'une peine de réclusion et d'insérer cette incrimination dans l'article 331*bis* du Code pénal.

Cela ôtera l'envie de continuer aux mauvais plaisants qui se rendent coupables de ces farces cyniques.

N° 2 DE M. BOURGEOIS

Art. 2

Dans l'article 328*bis* proposé, supprimer les mots «punissable d'une peine criminelle».

JUSTIFICATION

Pourquoi l'attentat doit-il être punissable d'une peine criminelle?

La personne qui menace autrui en lui adressant un envoi susceptible d'altérer gravement sa santé ne relèverait pas de la

bepaling vallen van artikel 328*bis*. Zie bv. artikel 402 S.W. dat met gevangenisstraf van drie maanden tot vijf jaar en met geldboete van vijftig frank tot vijfhonderd frank straft hij die bij een ander een ziekte of ongeschiktheid veroorzaakt tot het verrichten van persoonlijke arbeid door hem opzettelijk, maar zonder het oogmerk om te doden, stoffen toe te dienen die de dood kunnen teweeg brengen of stoffen die, al zijn ze niet van die aard dat zij de dood teweeg brengen, toch de gezondheid zwaar kunnen schaden.

Hoe gaat de strafrechter bepalen welke vrees gewekt werd? Als ik een brief met wit poeder toegestuurd krijg : welke vrees ontstaat dan ? Wat vrees ik ? Dat ik ziek word ? Dat ik sterven zal ?

Zoals het artikel nu geredigeerd is zal de verdediging van de beklaagde altijd beweren dat de vrees nooit een crimineel feit kan bevatten. Er zal bv. altijd worden gepleit dat het witte poeder dat werd verstuurd alleen de vrees voor een ziekte kon veroorzaken.

Hetzelfde bezwaar geldt *mutatis mutandis* voor een aanslag op eigendommen. Wanneer gaat het om criminele straffen ? Het is voldoende dat in de wet staat dat ernstige gevoelens van vrees teweeg kunnen worden gebracht voor een aanslag op personen of op eigendommen. Het begrip aanslag is voldoende duidelijk en de bedreiging is voldoende ernstig.

Geert BOURGEOIS (VU-ID)

Nr. 3 VAN DE HEER GIET

Art. 1*bis* (nieuw)

Een artikel 1*bis* invoegen, luidend als volgt :

«Art. 1*bis*.— In artikel 328 van het Strafwetboek worden tussen de woorden «hetzij bij een naamloos of ondertekend geschrift» en de woorden «wetens en wilens», de woorden «hetzij door welke gedraging ook» ingevoegd.».

Nr. 4 VAN DE HEER GIET

Art. 3 (nieuw)

Een artikel 3 invoegen, luidend al volgt :

«Art. 3. — In artikel 402 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «Met gevangenisstraf van drie maanden tot vijf jaar en met geldboete van vijftig frank tot vijfhonderd frank wordt gestraft «vervangen door de woorden «Met opsluiting van vijf tot tien jaar wordt gestraft».

nouvelle disposition de l'article 328*bis*, mais par exemple, de l'article 402 du Code pénal, aux termes duquel est puni d'un emprisonnement de trois mois à cinq ans et d'une amende de cinquante francs à cinq cents francs, quiconque aura causé à autrui une maladie ou incapacité de travail personnel, en lui administrant volontairement, mais sans intention de tuer, des substances qui peuvent donner la mort, ou des substances qui, sans être de nature à donner la mort, peuvent cependant altérer gravement la santé.

Comment le juge pénal va-t-il déterminer quelle crainte a été provoquée ? Quel sentiment de crainte provoque en moi le fait de recevoir un courrier contenant de la poudre blanche ? De quoi ai-je peur ? De tomber malade ? De mourir ?

Tel que l'article est rédigé, la défense du prévenu soutiendra toujours que la crainte ne peut jamais impliquer un fait criminel. Il sera toujours soutenu, par exemple, que la poudre blanche envoyée pouvait, tout au plus, faire craindre à son destinataire de contracter une maladie.

Il en va de même, *mutatis mutandis*, pour les menaces d'attentat contre les propriétés. Quand y a-t-il des peines criminelles ? Il est suffisant que la loi prévoie la possibilité que de vives craintes d'attentat contre des personnes ou des propriétés soient inspirées. La notion d'attentat est suffisamment claire, et la menace est suffisamment sérieuse.

N° 3 DE M. GIET

Art. 1*bis* (nouveau)

Insérer un article 1*bis*, libellé comme suit :

«Art. 1*bis*. — A l'article 328 du Code pénal les mots «soit par agissement quelconque,» sont insérés entre les mots «par écrit anonyme ou signé,» et les mots «sciemment donné.».

N° 4 DE M. GIET

Art. 3 (nouveau)

Insérer un article 3, libellé comme suit :

«Art. 3. — A l'article 402 du même code les mots «Sera puni d'un emprisonnement de trois mois à cinq ans et d'une amende de cinquante francs à cinq cents francs» sont remplacés par les mots «Sera puni de la réclusion de cinq à dix ans».

Nr. 5 VAN DE HEER GIET

Art. 4 (*nieuw*)**Een artikel 4 invoegen, luidend als volgt :**

«Art. 4. — In artikel 403 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «opsluiting van vijf tot tien jaar» vervangen door de woorden «opsluiting van tien tot vijftien jaar».».

Nr. 6 VAN DE HEER GIET

Art. 5 (*nieuw*)**Een artikel 5 invoegen, luidend als volgt :**

«Art. 5. — Artikel 405 van het Strafwetboek wordt opgeheven.».

Nr. 7 VAN DE REGERING

Art. 2

In het ontworpen artikel 328bis, de woorden «waarop een criminele straf is gesteld», vervangen door de woorden «waarop een gevangenisstraf van ten minste twee jaar is gesteld.».

De minister van Justitie,

Marc VERWILGHEN

N° 5 DE M. GIET

Art. 4 (*nouveau*)**Insérer un article 4, libellé comme suit :**

«Art. 4. — A l'article 403 du même code les mots «de dix à quinze ans» sont insérés entre les mots «la réclusion» et les mots «, lorsque ces substances».

N° 6 DE M. GIET

Art. 5 (*nouveau*)**Insérer un article 5, libellé comme suit :**

«Art. 5. — L'article 405 du code pénal est abrogé.».

Thierry GIET (PS)

N° 7 DU GOUVERNEMENT

Art. 2

Dans l'article 328bis proposé, remplacer les mots «punissable d'une peine criminelle» par les mots «passible d'un emprisonnement de deux ans au moins.».

Le ministre de la Justice,

Marc VERWILGHEN